

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 31.

Z KRAKOWA DNIA 16. KWIETNIA 1815 Roku W NIEDZIELE.

Z Wiednia d. 8 Kwietnia.

(Z Gazety Dworskiej.)

N. Król Bawarski wyjechał wczoraj przed południem z tutejszey stolicy na powrot do swoich krajow. Dnia poprzedzającego wyjechał także Królewicz Karol, a dziś Królewicz Następca tronu.

— D. 24 Marca.

(Z Gazety Hamburskiej.)

Kilkanaście pułkow, które przeznaczone były do Włoch, odebrały teraz rozkaz udania się nad Ren.

Wczoraj deputacya połączonych Xiążąt Niemieckich miała audyencyą u Xcia Metternicha, ofiarując mu w przypadku potrzeby swoy kontyniens, i prosząc go o raz, aby w terażniejszych okolicznościach przynajmniej zasady przyszley konstytucyi Niemieckey tu ustanowione zostały.

Pełnomocnik W. Brytanii P. Canning pojechał ztąd do Szwaycaryi, i wiezie seymowi urządzenia kongressu względem Szwaycaryi. Z 19 kantonami podług aktu pośrednictwa i nowo przyłączonemi Walizy, Genewy i Neufszatelu liga składać się będzie z 22 kantonow. Byłe biskup-

stwo Bazyleyskie i powiat Bruntrutski przyłączone zostaną do kantonu Bernenskiego i rownych praw z nim używać będą; 8 tylko wsi z powiatu Bruntrutskiego wcielonych zostanie do kantonu Bazyleyskiego.

— D. 27. —

(Z teyże Gazety.)

Wiadomość o wniysciu Bonapartego do Paryża zrobiła tu nadawyczayne wrażenie; środki zaś wysokich zprzymierzonych Mocarstw nabierają tęgości, i takich terażniejszych okoliczności wymagają.

Układy z Królem Saskim rozpoczęte znowu zostały i obietnią pomyślniejszy wypadek.

Król Neapolitański Joachim posłał zprzymierzonemu Mocarstwu oświadczenie, iż przy zaszych teraz w Francyi odmianach będzie wierny swoim przyrzeczeniom, ale za Burbonow, którzy uznać go nie chcieli, woiować nie będzie.

Wypis z listu z Wiednia pod tymże dniem i strony gazety.

Uzbrojanie idą wszędzie z podwoionem pośpiechem. Austria posłała nad

Pen i do Szwajcaryi 150,000 woyska, gdy tym czasem znaczna siła ciągnie do Włoch dla wsparcia Króla Sardyńskiego i oparcia się Królowi Neapolitańskiemu, który przybierać ma nieprzyjacielską postawę przeciw Austrii. Rossya posłała do Niemiec 4 korpusy woyska, zawierające w sobie przeszło 180,000 ludzi i 60,000 koni. Całe Pruskie woysko częścią jest już nad Renem, częścią tam ciągnie, równie iak wszystkie Niemieckie woyska. Większa liczba tych woysk będzie do 1 Maia na przeznaczonych swoich miejscach.

Bonaparte pisał z Lyonu do Cesarzowej Maryi Ludwika, donosząc iey o swoim do Francyi powrocie, i prosząc aby mu syna przywiozła. Twierdza, iż Cesarzowa wcale na ten list nie odpisze.

Zapewniają, iż kongress tutevszy zamiast pokoiowego, zamieni się na kongress wojny i nowe oświadczenie przeciw Bonapartemu wyda.

Woyska Austriackie wkroczyły już części do Bawaryi. Do Włoch idą jeszcze nieustannie posiłki.

Z Londynu d. 28 Marca.

Rząd kazał d. 25 b. m. następujące doniesienie z kancelaryi związkow zagranicznych oznaymić:

" Pułkownik Jenkison przybył tu dziś w wieczor z listami od Lorda Fitzroy Sommerset, które są pod d. 22 z Paryża pisane. Lord Fitzroy Sommerset z swoim orszakiem, tudzież posłowie Hiszpański, Hollenderski, Szwedzki i Rossyyski zatrzymanemi byli do dnia tego w Paryżu, nie mogąc pozwolenia na konie pocztowe otrzymać. Bonaparte przybył do Paryża w poniedziałek o godzinie w pół do 9tey w wieczor. Orszak iego składał się z 6 po-

wozow, każdy po 6 koni. Caulincourt wyprawiony został do Niemiec, dla zaproszenia Arcy Xżny Maryi Ludwika do Paryża. Caulincourt opuścił Paryż we wtorek w wieczor. „

Ostatniego piątku Xże Feltre (Jenerał Clarke) wprowadzony został przez Lorda Castlereagh do Xcia Reienta, u którego miał długą audyencyą. Onegdaj pojechał napowrot do Króla Jmci Ludwika XVIII.

W Kale, Boulogne i Dunkierce poczynione teraz są przygotowania do obrony przeciw napadowi.

Z Harwich donoszą pod d. 27 b. m. co następuje: — " Przewozowy statek Fox przybył tu dziś z różnemi podróżnemi z Ostendy, który port wczoray opuścił. Król Francuzki przybył tam ostatniego piątku z Berthierem i Macdonaldem, i bawi dotąd, czekając, iak się domyślają, wygodnego statku dla przewiezienia się do Anglii. Oczekują tam Monsieur i inne członki rodziny Królewskiej. Woysko Belgii, które rachują do 60,000 ludzi, ma główną kwaterę w Courtray. „

Lord Exmouth (Pellew) otrzymał naywyższe dowodztwo nad przeznaczoną na śródziemne morze flotą, i odplynie tam niebawnie na liniowym okręcie Boyne o 98 działach.

Baron Montalambert, sekretarz Francuzkiego poselstwa przy tuteyszym Dworze, pojechał w przeszłą środę do Francyi.

Bonaparte kazał wszystkie wojenne okręty w portach Francuzkich przytrzymać, ażeby się za Królem nie oświadczyły.

W Anglii utworzyć mają 20,000 nowey piechoty.

Xżna Orleanu przybyła do Londynu.

Ministryalne pisma nasze wymawiają teraz Pułkownika Campbell, który przy Bonapartem znajdował się na Elbie. Przy Frere Champanoise był rzeczony pułkownik od ułana ciężko raniony, potem poprowadził Bonapartego do Frejus i zastąpił go przeciw napaści pospolstwa. Dla zabezpieczenia się przeciw Barbareskom, &c. prosił Bonaparte, aby Campbell przy nim został, na co zezwolono. Był zresztą przy nim bez publicznego znaczenia, ale tylko jako towarzysz. Musiał swojemu rządowi zdawać sprawę co się tam działo. Nakoniec Bonaparte nie znajdował w jego obcowaniu wiele ukontentowania, tak iż mógł często przejeżdżać się do okolic Włoskich. Gdyby się w tej chwili, kiedy Bonaparte wsiadał na okręty, był na Elbie znajdował, byłby go kazał uwięzić lub z sobą zabrał. Gazeta Gонец kończy ten artykuł temi słowy: "Gdy nadejdzie czas odkrycia wszystkich tajnych okoliczności, co do tego przedmiotu, edy okaże się, iż Anglii i iey kommissarz dopełnili swoich obowiązkow.,,

Taż gazeta mówi, iż Xże Talleyrand ziedzie na krotki czas do Londynu, dla umowienia się z naszymi Ministrami. O przybyciu zaś Króla Francuzkiego do Anglii, powątpiewa.

Kupieckim okrętom niewolno teraz bez konwoiu na morze wypływać.

Przygotowania w zbroiowni w Woolwich są nadzwyczaj wielkie. 415 dział z wszystkimi potrzebami będzie na stały ład posłanych. Mnóstwo Angielskiego wojska płynie do Belgii.

Dwa Amerykańskie liniowe okręty mają z połową ludu do Anglii przybydź, uzupełnić się woicznemi jeńcami, potem

z kilku fregatami na śródziemne morze przeciw Algierowi popłynąć.

Z Drezna d. 1 Kwietnia.

Królewsko-Pruski Wielkorządca królestwa Saskiego wezwał wszystkie kraio-we władze, aby znajdującym się za urlopami żołnierzom od 3go tymczasowego liniowego Saskiego pułku zaleciły, iżby niebawnie udali się od 2go batalionu do Oschatz, a od 3go do Wurzen.

Z Bruxelli d. 26 Marca.

D. 21 b. m. o godzinie 11 przed południem przybył Ludwik XVIII do Lill i radosnemi okrzykami ludu był powitany. J. K. Mość wiechał do miasta z Xciem Orleanu i Marszałkiem Mortier, którzy przeciw niemu wyiechali, iako też Marszałkami Berthier i Macdonaldem, którzy mu towarzyszyli, i wysiadł do Prezydenta miasta Hr. Brigode. Narodowe gwardye i liniowe wojska czyniły około niego straż. D. 22 dał J. K. Mość publiczny obiad, a d. 23 nagle wyiechał. W południe ieszcze przybył do mieszkania Królewskiego przebrany człowiek, i żądał z Królem mówić; lecz niepozwolono. Wyszedł do niego Marszałek Mortier, i ten oddał mu zapieczętowane pismo, poczem zaraz Król wyiechał. Marszałkowie Mortier i Macdonald towarzyszyli J. K. Mci. Przybywszy Król do Halluin, odprawił z uściskaniem 6 huzarów Francuzkich, którzy mu asystowali, ponieważ nie chciał, żeby za granicę przeszli.

Hrabia Artezyi (Monsieur) przybył do Iperu, a Xże Berry do Menin.

Przez nasze miasto przeszło także wiele Kongrewskiej artyleryi ku granicom.

— D. 27. —

Król zaledwo uiechał z Lill; ocale-

nie swoje winien Marszałkowi Mortier, który przybyłego adjutanta z rozkazem zatrzymania Króla, kazał aresztować, i dał czas Królowi do ucieczki. Marszałek ten był do Paryża powołany, i pożegnał, równie jak Macdonald na granicy Króla. Xże Berry wystawiony także był w Bethune na wielkie niebezpieczeństwo; otaczające go wojska z Królewskiej gwardyi, powiększey części z dawney szlachty, rozeszły się, dla szukania względów u Bonapartego.

— D. 29. —

N. Król Ludwik XVIII oczekiwany jest w zamku Laeken pod Bruxellą, który mu jest na mieszkanie ofiarowany. Wyjazd Ludwika XVIII do Anglii jest odłożony, i może tam wcale nie poiedzie.

W Belgii zdaie się iakbyśmy się w baiecznych czasach Kadmusa znaydowali, w których uzbroieni ludzie, z ziemi wychodzili: Wszystkie drogi okryte są wojskami. Jenerał Hill dowodzi tymczasowo Angielskimi wojskami.

W Paryżu i innych okolicach Francyi jest teraz wojsko wszystkim; większa część dobrze myślących obywateli nie śmia przeciw bagnetom głosu swojego podnieść. Nadgraniczne twierdze Francuzkie nie są w żywność opatrzone, i nie potrafiłyby teraz wytrzymać oblężenia.

Gdy Król Ludwik XVIII. przyjechał do Brügge, udał się do kościoła s. Walburga i przy mnożwie widzów odmówił klęcząc modlitwę. Widok ten szlachetnego Króla w nieszczęściu wszystkich żywo wzruszył. W orszaku Króla znaydują się Xiążęta Havre, Luxembourg, Duras, Poix, Hr. Blacas, &c.

Jenerał Pruski Gneisenau przybył do Luxemburga.

Jenerał Maison pojechał do Akwisgranu i Düsseldorfu, i we swoiey wsi przy ostatniem mieście osiedzie.

Xże Berry, który przyjechał tu d. 27 pojechał do Ostendy. Wojska, które mu towarzyszyły, zostały na granicy rozbroione.

Przybył tu Marszałek Wiktor (Xże Belluny.)

Podług doniesień z Paryża zgromadza Bonaparte wszystkie wojska, które do niego przystały około tego miasta. Xże Burbon zbiera w Wandei znaczną siłę.

Osada w Lill składa się teraz tylko z 6000 ludzi.

Przybyli tu także sławni pisarze Chateaubriand i Lacretelle.

Tayny Radca poselstwa, Kawaler Rist przybył tu z Paryża.

— D. 30. —

Dziś wiedzie tu uroczyscie nayukochańszy nasz Monarcha, Król Niderlandow.

Bruxella wystawia teraz osobliwszy widok. Znaydują się tu Xiążęta familii Burbonow, Marszałkowie i jenerałowie, którzy Królowi pozostali wiernymi, wielu officerow z białemi kokardami, Rossyjscy, Pruscy, Angielscy Hanowerscy jenerałowie i mnożstwo cudzoziemcow. Wiele Angielskich familii, które chciały zęąd odiechać, odmieniły swoy zamysł.

Poczty francuzkie bywaią zaraz na granicach zatrzymywane i wcale tu nie przychodzą

Pomiędzy przybyłemi tu wiernemi Królowi Francuzami znayduie się także Kontraadmiral, Baron Imbert, który w roku 1793 przez wierność do Burbonow oddał Tulonską flotę Anglikom.

Xże Orleanu udaie się do Hagi, do

ład, podług niektórych doniesień poiechac także ma Ludwik XVIII.

Z Ostludy d. 26 Marca.

Przybyła tu Angielska flota z 150 przewozowych statków złożona, która przywiozła 15,000 woyska i mnostwo artyleryi. Woyska wysiadają na ląd, i w krotce więcey ich przybędzie.

Z Gandawy d. 28 Marca.

Do Bethune ścigało Xcia Berry 200 zbuntowanych ułanów, którzy go złapać chcieli. Gdy Xże ostrzeżony był o ich zbliżaniu się, siedział właśnie przy stole, i zaledwo tyle jeszcze czasu miał, iż wsiadł na konia i do Iperu uciekł. Utracił powoz i większą część swoich rzeczy.

Gazeta tuteysza zawiera następujący artykuł:

"*Z Dunkierki.* Lud tuteyszy rozbroił osadę i przy okrzykach: niech żyje Król zawdziął białą kokardę."

"Marszałek Ney ucałował rękę Króla Ludwika XVIII. rzucił mu się do nóg i prosił o łaskę, aby mu pozwolił (iego wyraz) poyść walczyć przeciw poczwarze, którą w żelazney klatce przyprowadzi. Wyszedszy z pokoiow, wrocil się niedługo i prosił J. K. Mci o 500,000 fr. na nagłe Potrzeby. Król wyznaczył mu zaraz 120,000 fr. i z tą summą poiechał, zamiast walczenia, złączyć się z Bonapartem!,"

Z Hagi d. 1 Kwietnia.

Duch narodowy okazuje się u nas w naypiękniejszym sposobie; wszędzie czynią się nowe zaciągi, gdy tymczasem urzędzone już milicye w Amsterdamie, Hadze, &c. ofiarowały się tam poyść, gdzie będzie potrzeba.

Nad granicą Belgii jeszcze spokoyność

nie jest przzerwana. Przybyły tam woyska Angielskie, a nasze już się tam znajdowały; z Prussakami i Hanoweranami jest zatem przeszło 100,000 ludzi w gotowości do obrony tego pięknego kraju, gdzie także duch publiczny jest za Królem.

Na cudzoziemców mają w naszej Monarchii baczne oko.

Z Amsterdumu d. 1 Kwietnia.

Z Paryża mamy doniesienia do 27 Marca. W tym i poprzedzających dniach zaszło wiele aresztowań. [Akcyje bankowe spadły z 960 na 950. Bonaparte trudnił się ciągle rewolucyynemi środkami; brakuje mu szczególniey jazdy i dział polowych; położenie zaś rzeczy w Paryżu jest gorsze niżeli za czasow rewolucyi. Kratowe drzwi w Tuilleries były ciągle zamknięte. Żołnierze chodzą po ulicach i śpiewają rewolucyynne piosnki. Jenerał Dessolles, dowódca gwardyi narodowej Paryzkiej, wyiechał, a na jego miejsce mianowany jest Hr. Montesquiou.

Podług doniesień z Madrytu postanowił Król Hiszpański zaraz za pierwszą wiadomością o wylądowaniu Bonapartego do Francyi zebrać dwa woyska po 60,000 ludzi w Katalonii i Biskai.

Porty Francuzkie uważane są przez Angielskie okręty.

Z Paryża d. 27 Marca.

Monitor donosi, iż przestał być urzędowem pismem; wszystkie na przyszłość urzędowe doniesienia udzielane zatem będą pod napisem ministerium, do którego należą.

Po tem ostrzeżeniu umieścił Monitor co następuje:

D. 26 przed mszą przyjął Bonaparte

mianowanych przez siebie Ministrow w swoim gabinecie. Xże Arcykanclerz miał do niego przemowę i oddał mu podpisany od wszystkich adress, na który iak następuie odpowiedział.

”Uczucia, które mi wynurzacie są także moimi; całkiem dla narodu, całkiem dla Francyi: oto iest moje postanowienie. Ja i moja familiia wyniesieni natron od tego wielkiego ludu, i pomimo politycznych burz na nim utrzymani, nie powinniśmy, nie możemy inaczey myśleć.,,

Potem przyjął w trónowey sali na trónie radę stanu, trybunał kassacyyny, izbę rachunkową, trybunał cywilny, prefekta i municypalność. Rada stanu oddała mu z protokołem swojego posiedzenia d. 20 adress, w którym wspomina o przyobieczanem przez niego nadzwyczajnem zgromadzeniu reprezentantow narodu, i że aż do tego czasu przy nim zostaje powierzona mu od narodu i reprezentantow władza. Protokół podpisany był od 44 radcow stanu.

Na ten adress odpowiedział Bonaparte: ”Monarchowie są nayspierwszemi obywatelami. Powaga ich iest mniey lub więcey ograniczona, iak interest narodu wymaga. Panowanie iest dla tego tylko dziedziczne, że interest narodu tego wymaga. Oprocz tych zasad nie znam innego prawego rządu. Zrzekłem się myśli wielkiego państwa, nad którego samemi zasadami trudniłem się przez lat 15. Na przyszłość szczęście i ugruntowanie Francuzkiego państwa będzie iedynym celem moich usiłowań.,,

Przed mszą dał ieszcze audyencyą przybyłemu z Lill Xciu Treviso (Marszałkowi Mortier.) Tęgość iego utrzymała Lill, którą twierdzę gwardye Królewskie

osadzić miały. Odpor, który im czynił, nakłonił ie do zatrzymania się w Bethune i poddania się wyrokowi rozwiązującemu one. Są one wprawdzie całkowicie rozwiązane, ale na każdego pojedynczo ma bydz wzgląd miany.

Xże Castiglione (Marszałek Augereau) wydał także pod d. 22 b. m. w Caen do żołnierzy (14tey swoiey dywizyi) odezwę, zachęcając ich do wierności Bonapartemu, w której między innemi wyraził: ”W chwili odurzenia wykonaliśmy inney nie iego władzy przysięgę. Teraz wraca do swoich praw, których nigdy nie mogł odstąpić; iakoż te w oczach naszych nigdy nie mogły bydz świętszemi iak teraz.,,

Marszałek ten otrzymał pozwolenie oddalenia się na swoją wioskę.

D. 24 oglądał Bonaparte dwie dywizye woyska. Dawna gwardya oddała mu uratowane przez nią orły, które ucałował i mowił do nich.

D. 25 Marszałek Jourdan znajdował się na pokoiach u Bonapartego. Potem oglądał Bonaparte 10 pułkow piechoty, 6 jazdy, 2 artyleryi i 1 inżynierow. Niektóre z tych pułkow miały ieszcze dawne orły, i inne kazały ie na swoich chorągwiach wymalować. Bonaparte mowił do nich i doniosł im, iż zaburzenia w Poitou i Wandei są usmierzone. Mowę swoją zakończył temi słowy: ”Żołnierze, zawsze będziecie wiernemi wielkiej sprawie ludu, sprawie Francuzow i waszemu Cesarzowi.,,

Monitor umieścił ieszcze następujące urzędowe doniesienia z departamentow:

Xże Belluny (Marszałek Wiktor) szedł do Paryża z woyskami zgiey dywizyi woyskowej; lecz odstąpiły go woyska i sam

ieden musiał się oddalić.

Pułkownik Jaqueminot, adjutant Xcia Reggio (Mars. Oudinota) przywiozł Bonapartemu address od woysk 3ciey i 4tey dywizyi. — Xże Albufery (Mar. Suchet) i Jenerał Gerard utrzymali dla Cesarza całą Alzacyą. — Marszałek St. Cyr Gouvion wezwał Jenerała Pajol w Orleanie do odporu i kazał bramy zamknąć. Woyska wybiły je, i St. Cyr musiał się sam oddalić. Rouen i Normandya oświadczyły się za Cesarzem i przymusiły Xcia Castries do wsiadzenia na okręt. W prowincyi tey dowodzi Jenerał Le Marois. Bretania, a mianowicie Rennes okazały wielki patryotyzm. Woyska tamteysze wyruszyły do prowincyi Poitou (Wandei), gdzie d. 22 Xże Burbon czynił jeszcze odpor; lecz tego samego jeszcze dnia odplynął do Anglii. W Bordeaux dowodzi w imieniu Cesarza Jenerał Clausel. — Xżna Angouleme odplynęła z Garony. W Marssylii powiewa jeszcze biała chorągiew; wywiesili ją obywatele. Xże Esslingi (Marsz. Massena) trzyma to miasto na wodzy i zapal woyska wstrzymuje, które chce go ukarać. Wiadomość iednak o spokojnem wniysciu do Paryża, uspokoi umysły iak w Poitou, i zniszczy zamach głow niespokojnych. Tulon iest z siłą morską i lądową za Cesarzem. D. 20 opuścił Xże Angouleme Niceią, gdyż chciano go od morza oderznąć.

Z Lill nadeszły od Marszałka Mortier następujące doniesienia :

D. 23 po południu opuścił Hrabia Lill, głowa Domu Burbonow (tak go nazywa Monitor, iż dawniey w swoich podróżach używał tego nazwiska Król Ludwik XVIII.) Miasto Lill i ziemię Francuzką i

udał się drogą ku Menin. D. 24 w nocy wyiechał z Lill do Dornik Xże Orleanu. Hrabia Artezyi i Xże Berry opuścili w nocy d. 24 ziemię Francuzką. Woyska ich (gwardye) opuściły ich pod Bethune Jenerał Lauriston dowodził niemi aż do ich rozwiązania. Wszystkie nadgraniczne twierdze od północy znajduią się w dobrym stanie obrony i powiewa w nich orzeł Cesarski. W Metz i w twierdzach ku wschodowi panuje porządek, bezpieczeństwo i spokojność. W Rennes w Bretanii noszono w tryumfie popiersie Bonapartego. Z Walencienny dwóch pułkownikow, którzy chcieli obiać cytadelę, musieli uciekać. W Caen, gdzie Xże Aumonf chciał za Królem zrobić poruszenie, musiał na wyspę Jersey (Angielską) uciec.

Jenerał Dumonceau (który przybrał nazwisko Bergendael) zapewnił Bonapartego o swoim przywiązaniu. Zresztą Monitor zawiera pełno addressow od korpusow i pułkow do Bonapartego.

Co do dóbr Emigrantow, które podług wyroku pod 13 Marca mają być na skarb zajęte, zaszła wyrokiem d. 26 Marca następująca odmiana: Te dobra, które tymczasem trzeciemu sprzedane zostały, nie będą zabierane, ale niezapłacona jeszcze za nie kwota ma być do publicznych kass wniesiona. Wszystkie dobra, które przez przybytych z Burbonami Emigrantow od d. 1 Kwietnia 1814 zakupione zostały, nie mają być na skarb zajęte; ale właściciele ich obowiązani są sprzedać je w przeciągu dwoch lat.

Innym wyrokiem obiał Bonaparte o sobiście naywyższe dowodztwo nad narodową Paryzką gwardyą. Drugim dowodcą postanowił swojego adjutanta Jene-

rała Hr. Durosnel.

Podług dziennego rozkazu pod d. 25 Marca Jenerał porucznik Mouton mianowany jest dowodcą pierwszey dywizyi woyskowej, a Jenerał porucznik Hullin dowodcą Paryża.

Wszystkie przez rząd Królewski rozdane officerskie stopnie osobom, które przed 1 Kwietnia 1814 w woysku Francuzkiem służyły, są potwierdzone.

Hr. Otto, były poseł przy Ces. Dworze w Wiedniu i Baron Bignon, mianowanemi są podsekretarzami stanu w wydziale związkow zagranicznych.

Edykt względem cenzury jest uchylony.

Marszałek Macdonald powrócił do Paryża, równie iak Jenerał Albert, który Xcia Orleanu na granice odprowadził. Marszałek Marmont popłynął do Anglii.

Angielski poseł, Lord Fitzroy Somerset, równie iak wszyscy zagraniczni posłowie otrzymali paszporty i iuż ztąd powyieżdżali.

Zaprzestane pod rzadem Królewskim roboty budownicze w Paryżu rozpoczęte znowu zostały, a za to ustały w Werssalu. Podczas uroczystey audyencyi d. 26 Marca rzekł Bonaparte z tego powodu do Muncypalności Paryzkiej: "Kazałem zaprzestać wielkich robot w Werssalu, dla kończenia ile okoliczności dozwolą rozpoczętych w Paryżu budowli, które miasto będzie zawsze moim mieszkaniem i stolicą państwa. W spokojniejszych czasach dokończę także Werssalu, tego pięknego pomnika kunsztów."

D. 26 b. m. przybył tu goniec od Króla Neapolitańskiego.

Kancierz Królewski d'Ambray i Królewski Minister stanu Ferrand nie pojecha-

li z Królem, ale udali się do dobr swoich.

Od Menu d. 29 Marca

Osada w Moguncyi powiększona zostanie do 20,000 ludzi; twierdza będzie w żywność opatrzona i warownie będą naprawione.

Postępy Bonapartego mocne w Monachium zrobiły wrażenie. Woysko Bawarskie pozostanie na stopniu wojennym. (D. 2 Kwietnia miało być na stopniu pokoju postawione.) Znaczny transport amunicyi i dział poszedł iuż z Bawaryi nad Ren. Xże Wrede mieć będzie pod swoim dowództwem Bawarczyków i Austryaków, a sam ulegać rozkazom Xcia Schwarzenberga. Pod Heidelbergiem zbiera się korpus odwodowy. Jenerał Pruski Hr. Gneisenau nie zatrzymał się bynajmniey w Frankforcie, ale zaraz pospieszył do woyska Pruskiego za Ren. Pod Kolonią i Wesel robia tyżwowe mosty, dla prędzey przeprawy woysk.

Po wycieczce w tych dniach osady z Landau do Niemieckich okolic, gdzie zabierała zboże i bydło, udał się Bawarski dowodca w Spirze do przednich straży i żądał w tey mierze tłumaczenia.

Wielu Francuzkich kupcow i innych prywatnych osób z okolic Bazylei wywożą swoje towary i kosztowniejsze rzeczy do Szwaycaryi. Bonaparte utrzymał pułki Szwaycarskie, tylko gwardyą zniósł.

Ces. Rosyyski Jenerał Hr. Benningssen, który około wielkiej nocy chciał z Hanoweru do Rosyi odiechać, odłożył swoia podróż.

Austryacki poseł przy dworze Francuzkim, Baron Vincent, przejechał d. 24 b. m. przez Stuttgard powracając do Wiednia.

DODATEK
DO N^{ro} 31.
GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 16 KWIECENIA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Petersburga d. 25 Marca d. k.

(Z Kuryera Litewskiego.)

Han małej hordy Kirgis-Kaysackiej, Bukcy syn Nurali, wysłał w roku przeszłym brata swego, Sułtana Artagali, i dwóch starszych, do dworu Rossyjskiego, dla powinszowania Najjaśniejszemu Cesarzowi Imci, szczęśliwego zakończenia ostatniej wojny. Dnia 20 Listopada, za powrotem tego poselstwa, które Cesarz Imc łaskawie był przyjął, nakazał Han modły publiczne, stosownie do wyznania narodowego, za szczęśliwe powodzenie Cesarza Imci i Najjaśniejszej jego rodziny. Sułtan, Bejowie, i starsi znajdowali się na tym obrzędzie. Dzień ten i dwa następne poświęcone były igrzyskom publicznym; temi są wyścigi konne, zapasnictwo i inne ćwiczenia, z których jedno im tylko właściwe, to jest: wbiegu konia, porywać z ziemi najcięższe barany. Han, chociaż nie w zupełnym zdrowiu, znajdował się jednak na igrzyskach, i na cześć Najjaśniejszego Cesarza Rossyjskiego rozdawał podarki odznaczającym się na tych ćwiczeniach. Zalecił także

rozdać ubogim zboża, rozkazując razem, iżby co rok w dzień ten rozdawanie to powtarzanem było.

Z W'lna d. 27 Marca d. k.

Dzień 13ty t. m. jako rocznica wstąpienia na tron N. Cesarza Imci wszech Rossy, Alexandra I. z uroczystością obchodzony był w tutejszem mieście. Władze wojskową i cywilną, tudzież wojska różnej broni, tu stojące, w okazałej parady, znajdowały się na nabożeństwie w kościele Grecko-Rossyjskim. Wśród śpiewanego *Tę Deum* i modłów za zdrowie i długie lata Cesarza Imci i całej Najjaśniejszej Jego rodziny, dały się słyszeć odgłosy dzwonów wszystkich kościołów, z gromem dział, w różnych punktach poza miastem ustawionych. We wszystkich kościołach, również uroczyste odprawiono się nabożeństwo: a z większą solennością w kościele katedralnym i akademickim. Po nabożeństwie władze i urzędnicy złożyli powinszowania u JW. Gubernatora wojennego i cywilnego. Wieczorem miasto całe było oświetlone. Obrazy illuminowane, popiersia, cyfry N. Pana. któremi wielka

liczba domow, na glowniejszych ulicach przyozdobionych widziec sie dawala, malowaly uczucia mieszkancow, dla N. Monarchy, ktorego wstapienie na tron zaczelo epoke wielkich dobrodzieystw na ludy ogromnego Panstwa wylanych, a razem stalo sie wrozbą najszczęśliwszych czasow pod berłem, złożonem w ręku mądrości, dobroci i łaskawości, wiekami oczekiwanej, i dla długiego pasma wiekow wzorem bydz mającey.

Z Włoch d. 24 Marca.

Król Sardyński powrocil d. 18 Marca z Genui do Turynu. Część ministrow pozostala w Genui. Pomiedzy wojskami Sardyńskimi zachodzą wielkie poruszenia; wszystkie są na granice przeznaczone.

Podług doniesienia z Rzymu pod d. 18 Marca Oyciec S. znajdował się w najlepszym zdrowiu i bywał często na nabożeństwach podczas postu.

Nieprzyjacielskie groźby z strony Neapolu zniewolily Familie Królów Hiszpańskiego i Sardyńskiego, i nakoniec Oycia S. do opuszczenia Rzymu. Oyciec S. poiechal d. 22 Marca przez Viterbo do Florencyi, a ztamtąd po krótkim zabawieniu udal się przez Bononiją do Wenecyi.

Z Bambergu d. 30 Marca.

Xże Berthier, gdy gwardye Króla Francuzkiego rozwiązane zostaly, i on uzyskal pozwolenie do odiazdu, przybyl tu dzis z Ostendy, dla odwiedzenia bawiącey tu przy swoich rodzicach małżonki i dzieci.

Slychać, iż wkrótce przejeżdżać tedy będzie Feldmarszałek Xże Blücher.

Z Berlina d. 1 Kwietnia.

Dowodzący tu Jeneral Hr. Tauenzien

obchodzil wczoray wielką paradą wojskową rocznicę chwalebne go wniścia woysk zprzymierzonych do Paryża. Wojska przeciagnęły około Królewicza Następcy tronu, potem w kościele garnizonyym podczas nabożeństwa *Te Deum* przy wystrzałach z dział odspiewane zostało powiększey części przez tych samych wojownikow, którzy do owczesnego boiu należeli, i teraz pałają znowu chęcią za Króla i oyczynę szukać nowych zwycięstw.

Piąty szwadron Brandeburskiego pułku ulanow i 5ty szwadron Brandeburskiego pułku luzarow udaly się do woyska.

J. K. Mość w gabinetowem swoim piśmie pod d. 23 Marca do Xcia Kanclerza stanu Hardenberga zalecić raczył, aby w każdym wojskowego dowodztwa okręgu przystąpiono do tworzenia oddziałow ochotnych strzelcow.

Uzbroiania idą tu z wielkim pospiechem. W kilkunastu dniach wszystkie będące w kraiu woyska będą do drogi i do potykania się w gotowosci; nawet i pułki gwardyi Królewskiej gotują się do drogi.

Upoważniony przy tutejszym dworze poseł Króla Niderlandow, Jeneral major Perponcher, powołany został od swiego Monarchy, aby przy Xciu Oranii przyiał znowu stopień, iaki w przeszlych kampaniach z chwałą odbywał. Sekretarz poselstwa P. Goldmann zawiadywać tymczasowo będzie interessami poselstwa.

Z Kadyxu d. 27 Marca.

Wyprawa nasza do południowey Ameryki, mająca na sobie 10,400 liniowego woyska, odpłynęła d. 16 Lutego.

Z Stuttgardu d. 27 Marca.

Wczoray dal Król wstępna audyencyą Ces. Austryackiemu posłowi Hr. Lü-

trow.

Dwaj Francuzcy gońcy, którzy d. 21 przebiegli tedy z Wiednia do Paryża, nie mogli tylko do Chalons dojechać; ztamtąd musieli się wrocić. D. 24 nie nadeszła poczta Francuzka. Do Hüningi nie wpuszczają nikogo bez paszportu dworu Francuzkiego. Osada składa się z 5000 ludzi; twierdzę tę, równie jak wszystkie nad Renem opatrują w żywność. Wszystkie zaś oświadczyły się za Bonapartem.

Jenerał Volkmann (dowódca w Kel) dowiedziawszy się o tem rozkazał zaraz część mostu na stronie Niemieckiej rozebrać, iawiadomił oraz Marszałka Suchet,

iż to nie jest w zamiarze nieprzyjacielskim zrobione, ale jedynie dla zabezpieczenia powierzonego mu miejsca przeciw napaadowi. Od tej chwili zaczęto zaraz pracować nad umocnieniem mostowego szanцу w Kel.

Wielki Xże Hessendarmstadtzki użył spokojney chwili na ćwiczenie w robieniu bronią swojego ludu, i teraz ma już liczne i poniekąd ćwiczone woysko. Na niższym Renie wszystko jest dobrze osadzone, tak iż Ren od Szwabii aż do Hollandyi jest w nayzupełniejszym stanie obrony.

D O N I K S I E N I A.

Dobra Lipa, Jawor, i Karsy, z dwoma folwarkami w Departamencie Krakowskim, Powiecie Szydłowskim leżące, są do sprzedania. Życzący sobie kupna, dobr tychże zgłosić się mogą do JW. Stanisława Hrabi Szaniawskiego dziedzica onychże, mieszkającego tu w Krakowie w własnym domu na ulicy Grodzkiej pod Nrem 130.

Dnia 25 Kwietnia 1815 r. o godz. 10 w Powiecie Orluskim Dep. Krakowskim położoney, sprzedane będą przez publiczną licytacją za gotową srebrną monetę, koł kistanowaty łusy, krow 2, iałowka, trzoda, i naczynia kowalskie. Chęć kupienia mający zechcą się w oznaczonym czasie i miejscu znajdować. W Krakowie d. 14 Kwietnia 1815.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. J. D. Kr.

Basztarda wygodna z wszelkimi do podróży potrzebami jest do sprzedania, życzący sobie nabycia, każdego czasu widzieć ją mogą w Domu pod Nr. 48 na Przedmieściu w ulicy Piasek czyli Biskupie zwane. O cenie zaś dowiedzieć się można w Mieszkaniu pod Nr. 59 na Piasku do Wydziału 3go należącym.

Niżej podpisany do publiczney podaie wiadomości, iż w skutek Rezolucyi Wys. Tryb. Cyw. I Inst. Dep. Krak. pod d. 1 Kwietnia r. b. do L. 772 zapadley, ruchomości po s. p. Xiędzu Engelbercie Obermayer Plebanie Rybnińskim pozostałe, iako suknie, bielizna, sprzęty domowe, fajans, szkło, miedź, cyna, zboże, powoz, bryczka i t. d. dnia 27 i następnych b. m. Kwietnia 1815 w wsi Rybny w Pow. i Depart. Krak. sytuowaney, na Plebanii o godz. 9 z rana, przez publiczną licytacją za gotowe srebrne pieniądze sprzedawane będą. — Dan w Krakowie d. 12 Kwietnia 1815.

Antoni Szatniewicz, Not. Pub. Dep. Krak.

Komora Główna Celi w Krakowie zawiadomia ninieyszem, iż w dniu 24 b. m. od rana odbywać się będzie na Komorze Licytacja 1/2 Cent. Bryzylu i 72 funt. Bawełny. — Pretendentow więc do zakupu tego Towaru na wyznaczony dzień zaprasza. — W Krakowie d. 10 Kwietnia 1815.

Kislański.

Strzelecki.

Niżej podpisany Antoni Klossowski, Patron przy Trybunale Cywilnym I. Instancji Dep. Krak. zostający, w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej w domu własnym pod liczbę 445 mieszkający, massy krydälney Pawła Schöna Kurator, i Kamienicy, przed-

tem Pawła Schöna dziedziczoney, w Rynku Krakowskim pod L. 237 będącey, pod zbieg Wierzycieli tegoż Pawła Schöna podaney, przez Wysoki wspomniony Trybunał Cyw. I. Inst. ustanowiony Administrator, w moc Rezolucyi wyżej wyrażonego Trybunału Cyw. I. Inst. Dep. Krak. w dniu 7 Kwietnia roku niniejszego 1815 nastąpiłoy, i niżej podpisanemu w d. 13 m. i r. dopiero wspomnionych wręczony, w słowach: — Gdy Dekret Rady Najwyższej dd. 23 Lutego r. b. 1815 uchylający Juristitium w Sprawach Kredalnych w Art. 2gim Dobra nieruchome nakazuje na nowe wedle ich wartości, iżka w 1803 r. mieć mogły, Urzędownie przez biegłych taxować, wyiawszy przypadek jeżeliby Wierzyciele na dawniejszey taxie przestali, przeto Trybunał Cywilny I. Inst. Dep. Krak. po wysłuchanym wniosku Urzędu publicznego, wzywa wszystkich Wierzycieli Massy Kredalney Pawła Schöna, ażeby na Kommissyą w d. 11tym Maia r. b. w Domu Władz Sądowych tutejszego Trybunału, przed W. Gostkowskim Sędzią odbywać się mającą, stawili się i deklaracyą do Protokołu podali, czyli na taxie Kamienicy, do massy kredalney Pawła Schöna należącey, w r. 1808 Urzędownie odbytey, a wartość iey w summie 64,357 zł. pol. 9 gr. na srebrną monetę zewaluowaney ustanowiającey, chcą przestać, lub też nowey detaxacyi żądają, a w takim razie aby znawców czyli biegłych zaraz wybrali, inaczey Sąd z Urzędu otaxować każe, i biegłych do tego sam wyznaczy — nastąpiłoy niżej podpisanemu w d. 7 Kwietnia wręczony, takową Rezolucyą uskuteczniając, wzywa Jchmć Wierzycieli iakichkolwiek z imion i przewisk, preteasye do tey massy kredalney Pawła Schöna mających, aby się na Audyencyą Wys. Tryb. Cyw. I. Inst. Dep. Krak. w Domu Władz Sądowych przy ulicy Grodzkiej pod L. 106 o godzinie 10 przed południem, końcem dania swey deklaracyi, czyli chcą przestać na detaxacyi, w ow czas wspomnioney Kamienicy przez biegłych przysięgłych w sztuce uczynioney, lub też nowey detaxacyi, a w takim razie, aby znawców czyli biegłych w sztuce zaraz wybrali, inaczey Sąd z Urzędu otaxować każe, i biegłych do tego sam wyznaczy. — Dan w Krakowie d. 13 Kwietnia r. 1815.

Antoni Kłossowski, Massy Kredalney Pawła Schöna
Kurator, i Kamienicy tegoż Schöna Administrator.

Niżej podnieszony do publiczney podaie wiadomości, iż w skutek Rezolucyi Wys. Tryb. Cyw. I. Inst. Dep. Krak. pod d. 25 Czerwca r. z. 1814 do L. 1386 zapadłoy, iżkowa domu murowanego w Żydowskim mieście na Kazimierzu przy Krakowie przy ulicy Maizel pod Nr. 4 sytuowanego, do sukcesorow małoletnich, po zmarłym Starozakonnym Izaaku Klein pozostałych, należaca, po nastąpienem w dniu 21 b. m. i r. za summę złp. 1430 przygotowuiącym przysądzeniu, w Kancelaryi podpisanego przy ulicy Floryańskiej pod Nr. 537 d. 3 Maia r. b. o godzinie 9 z rana ostatecznie i stanowczo sprzedana zostanie. Każdy, chcąc nabycia mający, opatrzywszy się w vadium w kwocie złp. 133 gr. 28, w dniu, miejscu i czasie oznaczonym znajdować się zechce. Warunki licytacyi każdego czasu w Kancelaryi podpisanego przyzrzeć można.

W Krakowie d. 22 Marca 1815.

Antoni Szalowicz, N. p. D. K.

Komornik Ptu Jędrzejowskiego w Deptcie Krak. uwiadomia Publiczność, iż na żądanie W. Stanisława Wężyka zajęte prawnie efekta, iako to: srebra, krzesła, stołki, kanapy, naczynia szklanne, fajans, miedziane, żelazne, drewniane i inne różnego gatunku, niemiecy pościel, fuzye, chomonta, dywany, szory, w wsi Brus, miła i od Jędrzejowa odległej, we Dworze pod Nr. 1 d. 15 i 16 m. i r. b. z rana od godziny odbywać się będzie. Życzący sobie nabycia takowych, mają się w gotowe pieniądze Courant zaopatrzyć. — W Jędrzejowie d. 31 Marca 1815.

Franciszek Komornicki.

Dnia 21 Kwietnia r. b. o godzinie 3ciey po południu, drzewa twardego siag 20 i tafel 74 miękiego zaś tafel 38 w kancelaryi W. Podśędka Cyw. w Reionie Podgorskim pod L. 104 nad Wisłą w domu rządowym będącey, naywięcey d. iacemu za gotową srebrną kurant monetę pojedynczo lub ogółem, podług życzenia licytantow sprzedane zostaną. W terminie przeto i w miejscu wzmiankowanem, chcąc licytowania mający stawić się zechcą. Dan w Podgorszu d. 15go Kwietnia 1815.

Jan Kanty Kowalski R. T. C. P. I. D. K.

Ag. Nitaledon, Podśędka Cyw. w Reionie Podgorskim.